

Ptuj, 19. 04. 2022

Mestna občina Ptuj
Mestni trg 1
2250 PTUJ

POBUDE IN VPRAŠANJA 19.04.2022

Podajam pobudo, da se poda informacija v kakšnem času bo Mestna občina Ptuj pristopila k reševanju neurejenih zemljiškoknjižnih razmerij, saj občani sedaj za zemljišča, ki so jih brezplačno odstopili v last Mestni občini Ptuj še vedno plačujejo NUSZ (nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča) kar pomeni, da so občani v tem primeru finančno oškodovani in je za pričakovati, da bo vložen zahtevek za vračilo preveč plačanih prispevkov NUSZ za več let nazaj.

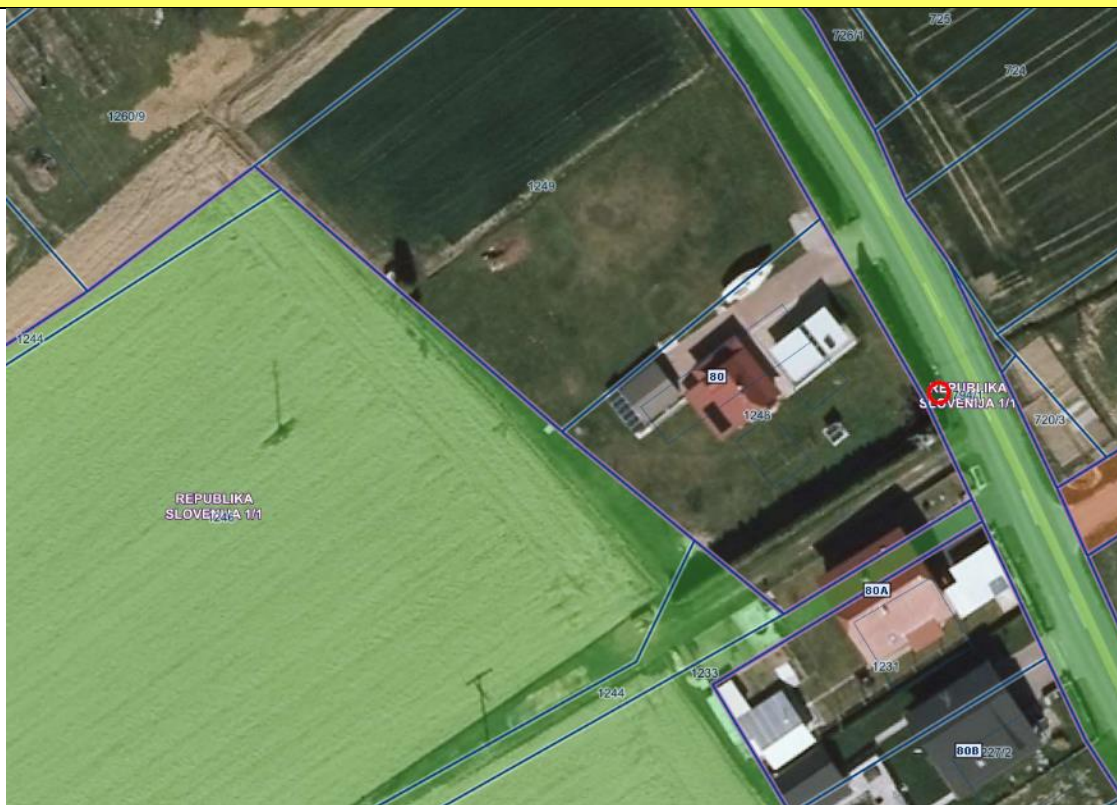
Podajam pobudo, da se poda informacija v kateri fazi je projektiranje in izvedba pločnika in kolesarske steze od Grajene do Vurberka. Vsi se zavedamo, da so razmere kritične vendar jasne informacije, kdaj bi naj bilo in kje se je zataknilo pa še do danes nismo prejeli. Odgovori običajno glasijo, da se zadeve pripravljajo, da nekaj poteka.... a dejansko ni podatkov v kateri fazi je celoten projekt in kdaj je za pričakovati razgrnitev oziroma vsaj okviren pričetek del. Na žalost nimamo nobenih informacij kako bi naj zadeva potekala, kaj je bilo narejenega, kaj še mora biti, po katerih zemljiščih (okvirno) bi naj kaj potekalo ipd. Pričakujem, da se bo podala jasna in nedvoumna informacija. Občane zanima zakaj ni informacij in kaj se je sploh naredilo do danes. Prav tako predlagam, da če že ne gre izvedba na celotni trasi na enkrat, potem naj se pristopi k etapnemu reševanju tega kritičnega odseka. Občane upravičeno skrbi in jih navdaja strah, da se bo zadeva zavlekla kot je bilo to na Slovenskogoriški cesti.

Podajam pobudo, da se ustanovi delovna skupina za pripravo Strategije turizma v Mestni občini Ptuj, kot je bilo to dogovorjeno na delovnem sestanku dne 7.10.2021 kjer so sodelovali predstavniki Zavoda za turizem Ptuj, ponudnikov nočitev, gostinske ponudbe..., kjer je bilo dogovorjeno, da bomo pri pripravi strategije aktivno vključeni svetniki in svetnice Mestnega sveta MO Ptuj. Sedaj pa je zaznati, da si želi Zavod za turizem Ptuj preprosto naročiti in pripraviti strategijo mimo dogovora iz delovnega sestanka z dne 7.10.2021 kjer je bilo dogovorjeno, da bodo pri pripravi strategije sodelovali tudi mestni svetniki in svetnice.

Podajam pobudo, da se na lokalni cesti LC060031 Krčevina pri Vurbeku kjer je bila lansko leto na novo urejena (preplastitev in utrjevanje bankin) lokalna cesta opravi sanacija bankin in cestišča. Najprej se je pričelo posedanje bankin, sedaj pa še asfalta, ki na več delih zaradi slabe izvedbe poka in se krha. Izvedba del kot kaže ni bila strokovno izvedena, V izogib večjim poškodbam in uničenju ceste ter bankin naj se cesta in bankine nemudoma sanirajo.

Podajam pobudo, da se na LC060031 Krčevina pri Vurberku odstrani porezano vejevje, ki je ostalo v neposredni bližini ceste in predstavlja nevarnost za udeležence v prometu saj lahko dokaj hitro pride do telesnih poškodb in poškodb vozil zaradi štrlečih se vej.

Podajam pobudo, da se obvesti lastnika, koncesionarja in pristojne inšpekcijske službe, da se na državni cesti R3 - regionalna cesta III. odsek 1292 pri stanovanjski hiši Krčevina pri Vurberku 80A na parceli: 794/1, k.o. 367-GRAJENŠČAK, ki je v lasti REPUBLIKE SLOVENIJE Krčevina pri Vurbergu 80, zagotovi varna pregledna berma, ki bo omogočala varno vključitev stanovalcev, obdelovalcev kmetijskih površin na državno cesto. Trenutno je tam visoko zaraščena živa meja, ki bi jo moral koncesionar že pred časom odstraniti saj onemogoča varno vključevanje voznikov osebnih vozil, delovnih strojev, kolesarjev in drugih udeležencev v cestnem prometu na državno cesto in predstavlja veliko nevarnost za vse udeležence v prometu, saj na tem odseku še vedno ni urejenih površin za pešce, kolesarje in vozniki osebnih, kombiniranih in tovornih vozil razvijajo visoke hitrosti.

Podajam pobudo, da se pojasni zakaj najemamo za izdelavo določenih študij-projektov zunanje izvajalce navkljub temu, da imamo za to že ustanovljene zavode, ki so ustanovljeni za izvajanje tovrstnih nalog.

Podajam pobudo, da se poda informacija kdaj bo postavljen pitnik pri domu krajanov Olge Meglič kot je bilo dogovorjeno vendar do realizacije še ni prišlo.

Podajam pobudo, da se pojasni v kateri fazi je projekt predelava »ODPADNEGA BLATA«, ki je po lanski zagnanosti s strani vodstva MO Ptuj nato nekje obstal. Občanke in občani MO Ptuj o napredku na žalost nimamo nobenih informacij, ki bi kazale na napredek na tem področju in še vedno plačujemo visoko ceno za predelavo in odvoz odpadnega blata.

Podajam pobudo, da se pojasni v kateri fazi je projektiranje oz. izvedba pločnika za pešce in kolesarske steze na trasi Ptuj – Štuki glede na to, da je na socialnih omrežjih zaslediti, da je MO Ptuj svoj del oddelala. Na žalost nimamo nobenih informacij kako bi naj zadeva potekala, kaj je bilo narejenega, kaj še mora biti, po katerih zemljiščih (okvirno) bi naj kaj potekalo ipd. Pričakujem, da se bo podala jasna in nedvoumna informacija kako daleč je zadeva, ker do sedaj dobivamo le odgovore da je v teku in to že kar nekaj mesecev.

Podajam pobudo, da Zavod za šport Ptuj na športnih igriščih v lasti MO Ptuj zamenja dotrajane in manjkajoče mrežice na košarkarskih koših in golih za mali nogomet. Namreč veliko igrišč ima dotrajane mreže ali pa jih sploh ni.

Podajam pobudo, da se na Pivkovi ulici 21 porežejo viseče veje, ki so nevarne , da bodo padle na katerega od udeležencev v cestnem prometu.

Podajam pobudo, da pristojne službe obvestijo koncesionarja, da večkrat počisti državno cesto R3 - regionalna cesta III. odsek 1292 Ptuj-Vurberk , ki je dobesedno »nastlana« z kamenjem iz neutrjenih bankin in predstavlja veliko nevarnost za kolesarje.

Podajam pobudo, da se sanira udarna jama, ki je nastala zaradi sanacije mostu čez potok Grajena na Maistrovi ulici na državni cesti R3 - regionalna cesta III. odsek 1292. Ob stiku starega in novega asfalta je nastala velika udarna jama, ki je nevarna za udeležence v prometu.

Podajam pobudo, da pristojne službe apelirajo na koncesionarja, da popravi poškodovano cestišče od Maistrove ulice do Štukov na državni cesti R3 - regionalna cesta III. odsek 1292, kjer je zaradi dotrajanosti in posedanja cestišča nastalo večje število udarnih jam. Prav tako naj se o tem obvesti pristojno inšpekcijo, ki naj preveri ali je varnost vožnje udeležencev v cestnem prometu še v vzdržnih okvirjih.

Podajam pobudo, da MO Ptuj in službe apelirajo na naročnika DRSI, nadzornika in izvajalca del na mostu čez potok Grajena na Maistrovi ulici na državni cesti R3 - regionalna cesta III. odsek 1292 saj je asfaltna prevleka položena slabo in je na stikih obeh voznih pasov vidno slabo tesnjenje obeh plasti asfaltne prevleke. Glede na to, da po pridobljenih informacijah še ni bil opravljen tehnični pregled in prevzem objekta, naj se te napake pravočasno odpravijo saj je iz izkušenj iz prejšnjih projektov več kot očitno razbrati, da kasnejših reklamacij nihče ne jemlje dovolj resno in jih ne upošteva.

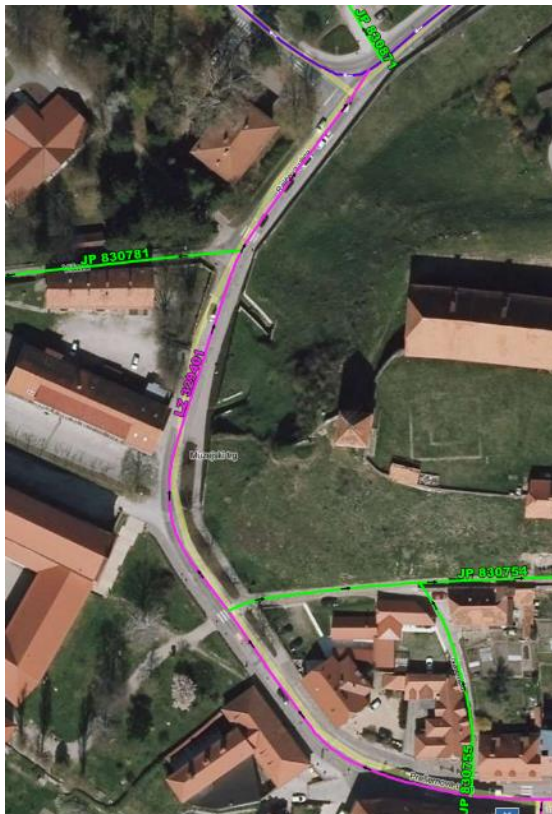
Podajam pobudo, da se poda informacija o pregledu demografskih predvidevanj za MO Ptuj (demografska študija, če obstaja) in da se ti podatki dosledno uporabljajo pri planiranju poselitve in s tem povezano (novo) javno infrastrukturo - ceste, kanalizacija, vodovod, kapacitete OŠ, vrtcev, zelene površine,...

Podajam pobudo, da se poda informacij o izdelavi študij, ki so bile financirane v zadnjih petih letih in sredstva, ki so bila za to namenjena ter kje se da te študije pogledat.

Podajam pobudo, da pristojne službe apelirajo na koncesionarja, da popravi poškodovano cestišče od Grajene do Vurberka na državni cesti R3 - regionalna cesta III. odsek 1292, kjer je zaradi dotrajanosti in posedanja cestišča nastalo večje število udarnih jam. Prav tako naj se o tem obvesti pristojno inšpekcijo, ki naj preveri ali je varnost vožnje udeležencev v cestnem prometu še v vzdržnih okvirjih.

Podajam pobudo, da se pojasni zakaj se še vedno ni pričela gradnja kanalizacije na Sovretovi poti, ki bi morala biti po projektu v izvedbi, pa ta trenutek Komunalno podjetje Ptuj z deli še ni niti pričelo navkljub zagotovilom v eni izmed pobud, da izvedbena dela potekajo po planu kar pa ne drži. Ponovno se je izkazalo, da se občanke in občane zavaja, kar pripelje do tega, da ne verjamejo več danim obljubam.

Podajam pobudo, da se iz naslova nujnih vzdrževalnih del sanira dotrajana in uničena cesta LZ 329401 od križišča Vičava 1 do osnovne šole Olge Meglič. Cesta je namreč popolnoma dotrajana in nevarna za promet, prav tako tukaj poteka »varna« šolska pot.

Podajam pobudo, da se v neposredni bližini Osnovne šole Oleg Meglič sanira udarna jama, ki je nevarna za voznike enoslednih vozil, saj le ta predstavlja nevarnost da bo prišlo do padca in telesnih poškodb.

Podajam pobudo, da se poda informacija za koliko se je od pričetka del do danes podražila izgradnja kanalizacijskega omrežja na območji MO Ptuj in razlogi za podražitev ter na podlagi česa je bila podražitev potrjena v kolikor je do nje prišlo.

Podajam pobudo, da se poda informacija za koliko se je od pričetka del do danes podražila izgradnja Poslovnega objekta na Rogoznici in ali bo le ta zgrajen v pogodbenih rokih.

Podajam pobudo, da se poda informacija ali ima vodstvo MO Ptuj pripravljen načrt črpanja sredstev iz finančne perspektive 2021-2027, ki omogoča izvedbo in financiranje do leta 2029. Na voljo je precej sredstev - za CTN nekje okrog 10.000.000,00 €, zaslediti je tudi razpise NOO za različne vsebine in investicije. Če je tak načrt pripravljen, naj se poda informacija kateri so ti ključni projekti in okvirna časovna in finančna konstrukcija izvedbe teh projektov.

Podajam pobudo, da MO Ptuj pristopi k pripravi in izdelavi OPPN na desnem bregu Drave začevši pri trgovini Mercator na parceli 1858/1 (površina 5280 m²) k.o. Ptuj, kjer naj bi zainteresiran vlagatelj odstopil od izvedbe predvidene gradnje. S sprejetjem OPPN, ki bi zajemal del območja med Mariborsko cesto, Zagrebško cesto in Rogaško cesto, je potrebno omogočiti gradnjo stanovanjskih enot s pripadajočo infrastrukturo (igrala, medgeneracijski prostori,...) ki bo omogočila načrtovano naseljevanje mladih družin s tem pa tudi povečanje priseljevanje na desni breg Drave in polnjenje kapacitet Oš Breg.

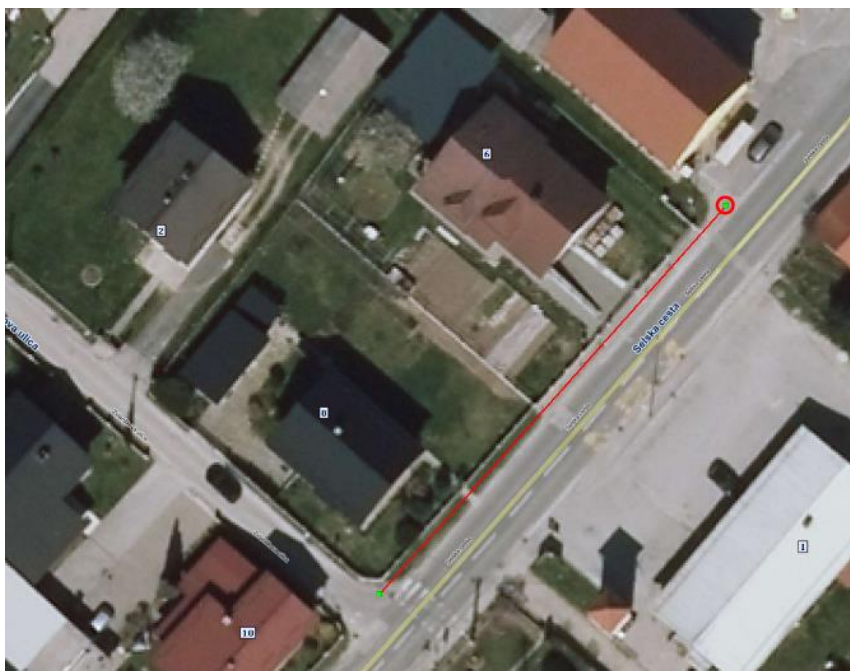
Podajam pobudo, da se pojasni zakaj Komunalno podjetje Ptuj iz Centralne čistilne naprave Ptuj dovoli iztekanje neprečiščenih in zaudarjajočih odplak v bližnji vodotok kot je to razvidno iz fotografije. Tovrstni izlivi niso osamljen primer saj do izlivov prihaja največkrat med vikendi in dela prostimi dnevi, ko na delu ni inšpekcijskih služb.

Podajam pobudo na pobudo št 1524/34 kjer sem želel informacij, da Podjetje za stanovanjske storitve poda informacijo s specifikacijo kam so namenili sredstva iz naslova pobranih najemnin za obdobje zadnji petih let. Najemnine se namreč pobirajo, sredstev pa nikoli ni dovolj, ko je potrebno opraviti sanacijo oz. pridobiti sredstva za gradnjo novih stanovanjskih enot. Odgovor na pobudo je bil, da Podjetje za stanovanjske storitve skladno s pogodbo pripravi poročilo...

Prosim da se odgovoru priloži pogodba med PSS in MO Ptuj ter poročilo o vloženih sredstvih iz naslova pobranih najemnin. V kolikor je potrebno za dostop do teh poročil pristopiti kot do informacij javnega značaja me o tem obvestite, saj imamo občanke in občani pravico izvedeti kam gredo sredstva iz pobranih najemnin stanovanj, ki so v lasti Mestne občine Ptuj in s tem vseh občank in občanov Ptuja.

Podajam pobudo, da se poda informacija v kateri fazi je izgradnja manjkajočega pločnika na Selski cesti od Gasilskega doma do križišča z Zidanškovo ulico v dolžini cca. 55 m. Ta del ceste je izjemno nevaren za vse udeležence v cestnem prometu saj tukaj poteka tudi šolska pot in je nevarnost za šolarje od avtobusnega postajališča do Zidanškove ulice še toliko bolj nevarna saj je postajališče v bližini uvoza iz Zagrebške ceste.

Ponovno podajam pobudo na pobudo št 1061/24, da se pojasni ali bo Komunalno podjetje Ptuj sposobno sama izvesti celotno izgradnjo kanalizacijskega omrežja oziroma koliko podizvajalcev so pri tem izbrali in ali pri izbiri podizvajalcev preverja njihove sposobnosti izvedbe del. Prav tako naj se poda informacija kdo so podizvajalci pri gradnji

kanalizacijskega omrežja saj gre za porabo javnih sredstev s čimer ima javnost pravico vedeti o porabi teh sredstev. V odgovoru mi je bilo odgovorjeno, da izvajalec še ni izbran, nato pa na podano pobudo do danes nisem prejel odgovora. Prosim, da se posreduje odgovor glede referenc podizvajalcev.

Podajam pobudo, da se poda informacija v kateri fazi je priprava dokumentacije za gradnjo kanalizacijskega omrežja v Krčevini pri Ptuj, od sestanka z vodstvom MO Ptuj in občani dne 23.3.2022 do danes ni bilo podanih povratnih informacij glede pridobivanja služnosti in podanega termina sestanka s predstavniki elektro distributerja ter nadaljnjih postopkih za pridobitev gradbenega dovoljenja in vsaj okvirnega roka pričetka gradnje.

Ponovno podajam pobudo na pobudo št 1549/34: da se poda informacija kako je s sanacijo cestišča v Aškerčevi ulici po končanih delih ob gradnji »Stare steklarske«, saj so namreč težka tovorna vozila in delovni stroji poškodovali cestni ustroj in prihaja do posedanja ter večjih lukenj na ulici. Na kar sem prejel nesprejemljiv odgovor, da; *»...se lahko obravnava kot ločen projekt in se bo izvedla v kolikor bodo za to zagotovljena sredstva v prihodnjih proračunih.«*, kar je popolnoma skregano z vsemi načeli in uzancami poslovanja, ki jih očitno nekdo, ki je pripravljaval odgovor ne pozna. V vsaki pogodbi o uporabi cest in ulic v MO Ptuj je oz. bi moralo biti zapisano, da je izvajalec dolžan cesto/ulico v prvotno stanje ali boljše in ne, da po mnenju pripravljavke odgovora le to pusti v katastrofalnem stanju (kdo bo ocenjeval ali je ta in ta luknja, razpoka nastala prej ali kasneje?). Se pravi če nekaj poškodujem in če bom imel sredstva to poravnam drugače pač ne. Zanimivo bo videti, ko bodo tako pričeli poslovati občani.

Podajam pobudo, da se nemudoma pristopi k sanaciji fasade glasbene šole Karol Pahor na Dravski ulici saj z nje odpada omet, ki ogroža mimoidoče. Sanacija je nujno potrebna in je potrebno pristopiti takoj in še preden padajoči omet koga poškoduje.

Podajam pobudo, da se poda informacija kje je razlog, da Mestna občina Ptuj ne sledi trendu e-mobilnosti kot je to primer dobre prakse v Mestnih občinah Kranj, Ljubljana...., kjer so s »CARSHARINGOM« bistveno zmanjšali stroške kilometrin za službene poti zaposlenih. Mestna občina Kranj je prešla na obnovljive vire in s tem zmanjšala odvisnost od fosilnih goriv istočasno pa zmanjšala stroške goriva in cestnine, ki ga nameni za službena vozila. V Mestni občini Ljubljana so dne 15.4.2022 prejeli nagrado e-mobilnosti 2022 saj sledijo temeljnemu cilju trajnostne mobilnosti v mestih, kar pomeni, da želijo nadomestiti dosedanji prometni sistem z energetske bolj učinkovitimi, okoljsko neškodljivimi, prostorsko manj potratnimi in bolj zdravimi oblikami prometa v mestu in osrednjeslovenski regiji. Že leta 2013 so sprejeli Strategijo elektromobilnosti v MOL. Leta 2016 so v okviru projekta zelena prestolnica Evrope 2016 predstavili nov sistem

souporabe vozil – »car sharing« model Avant2Go, v katerem so v uporabi izključno električna vozila. Na javnih površinah so postavili polnilnice za električna vozila, med službenimi vozili mestne uprave in javnih podjetij Mestne občine Ljubljana pa poleg drugih, do okolja prijaznih vozil, uporabljajo tudi električna vozila.

Na Ptujju na žalost vedno iščemo izgovor kako se nekaj ne da in, da bomo zadeve proučili... vsi ostali pa nas preHITEVajo tako po levi kot desni strani. Izgovori, da se na Ptujju tega ne da ne zdržijo in pojasnila o pilotnih projektih, ki se jih lotevamo (že ves mandat) izplena še vedno ne kažejo. Pričakujem nedvoumne odgovore kako bomo napredovali na tem področju in zakaj ne črpamo državnih in evropskih sredstev, ki se nam ponujajo kar sama, le pobrati jih je treba.

<https://www.kranj.si/mestna-obcina/strateski-dokumenti/strategija-digitalnega-razvoja-pametnega-mesta-in-skupnosti-kranj-2020-2023>

<https://www.kranj.si/e-mobilnost-v-polnem-zamahu>

<https://www.kranj.si/center-trajnostne-mobilnosti-odprl-svoja-vrata>

<https://www.kranj.si/kranju-nagrada-za-najbolj-e-mobilnostno-mestno-obcino-v-drzavi>

<https://www.zurnal24.si/avto/na-strom/v-kranju-dobili-neslisne-avtomobile-377832>

<https://siol.net/avtomoto/promet/souporaba-vozil-tudi-v-kranju-danes-najem-lokalno-kmalu-tudi-za-pot-do-sluzbe-v-ljubljani-447272>

OBČINSKE NOVICE

Vse bolj usmerjeni v trajnostno mobilnost

Na območju Mestne občine Kranj je urejenih že več kot šestdeset kilometrov kolesarskih povezav, načrtujejo pa še nove, občinski vozniki park posodablajo z e-vozili ...

SIMON ŠUBIČ

Kranj – Na Mestni občini Kranj (MOK) se v zadnjih letih uspešno usmerjajo k trajnostnim konceptom, poudarja župan Matjaž Rakovec. "Trudimo se, da Kranj postane zeleno mesto, da ljudje uporabljajo alternativne vire prevoza. Spodbujamo kolesarjenje, hojo, uporabo javnega prevoza," je pojasnil.

V MOK je bil že pred leti sprejet strateški dokument dodatnih izgradenj kolesarskih poti. Če je bilo tako leta 2017 urejenih 24 kilometrov kolesarskih povezav, jih je danes po županovih besedah že več kot 60 kilometrov. "Zadnja pridobitev je bila kolesarska povezava Korkica–Itrdo–Predoselj. Veliko je tudi zaresanih kolesarskih poti, tako da danes lahko s kolesom varno pridete iz Kranja skozi Rupo in Korkico vse do Predoselj. Lani se je sicer končala izgradnja kolesarskih povezav 1–6, s tem se je dopolnilo in dogradilo približno 8,8 kilometra kolesarske infrastrukture," je razložil.

Načrtujejo nove kolesarske povezave

Med načrti je kolesarska povezava od Zelezniške postaje Kranj do Koroške ceste z rekonstrukcijo mostu čez Savo. "Ljubljanski most je že nekaj časa v delu zaprt za pešce in čakamo na rekonstrukcijo, predvsem pa čakamo na evropska sredstva. Računam, da bi lahko obnovo začeli že letos," je dejal župan. Obnovili bodo tudi zadnji del Ceste Svaneta Zaggarja med Oldhamsko in Koroško cesto ter povezavo med Gosposvetzko in Bleiweisovo cesto v okviru novega Bleiweisovega parka. Lansko leto je občina začela tudi širitve ceste od Mavčič proti Kranju, kjer bo ločen kolesarski pas. "Pri mestnem pokopališču v letu 2022 načrtujemo tudi postavitev nadhoda čez državno cesto za kolesarje in pešce, saj vemo, da je tam pešcev in kolesarjev ogromno. S tem bomo Planino tudi povezali s Hrasnjem."

Projekti so pripravljani še za več kolesarskih povezav, in sicer mimo OŠ Jakoba Aljaha oziroma pokopališča s povezavo do Qlandie, na Sucevi ulici, od Primskega do starega Kranja in Čebeliče ter mimo Globusa, našiva župan. "Trenutno se projektirajo še kolesarske pove-

V projektu e-mobilnosti so doslej v sodelovanju s koncesionarjem Vizije mobilnosti z e-vozili že nadomestili dvajset klasičnih vozil. /Foto: Saša Štanič

zave od Primskega do Predoselj z rekonstrukcijo mostu čez Rupošvčico, ki že poteka, in povezavi od Jame do Prebačevega z mostom čez Savo ter od Primskega za IBI-jem do športnega centra čez Kokro. Nadaljujejo tudi projektiranja povezav preko EU-mehanizma ELENA. MOK je nosilec projekta, v katerem je enajst različnih občin in Pošta Slovenije, cilj pa je povezati po-deželjska središča s Kranjem," je dodal župan.

Parkirišče P+R in površine za pešce

Med pomembnimi pridobitvami župan poudarja tudi Centri trajnostne mobilnosti na Planini in največji elektrificiran sistem izposoje koles v Sloveniji KRŠKOLESOM, ki se ponaša s 95 navadnimi in 75 e-kolesi na 28 lokacijah. "Uporaba koles iz sistema KRŠKOLESOM je letos za svojo odnositeljno večja kot v letu 2020, ki ga je sicer zaznamovala pandemija covid-19. Tudi cena paketa smo letos znižali za petdeset odstotkov, da je sistem bolj dostopen občanom. Ob tem smo ponosni tudi na omrežje Goenjska bike, v katerega je vključenih pet občin, poleg kranjske še občine Naklo, Trzin, Radovljica in Jesenice. V sistemu je 245 koles, več kot polovica je elektrificiranih," poudarja župan. V Kranju že dlje časa deluje tudi sistem Avanti2Go za t. i. car sharing (posojaba avtomobilov) in souporabo e-vozil, za katere je na voljo 22 parkirnih mest. Od leta 2017 je v starem mestnem jedru na voljo Kranjvaki, ki je pred pandemi-

jo prepeljal približno 2.400 potnikov na mesec. "Zaradi stanja, povezanega s covidom-19, jih je trenutno približno za polovico manj," sicer ugotavlja župan.

Še letos je predviden začetek gradnje parkirišča P+R (parkiraj in se pelji) nasproti bencinske črpalke ob Koroški cesti na Zlatem polju z 61 parkirnimi mesti in dodatnimi pridobitvami (postaja KRŠKOLESOM, kolesarnica, nadstrešnica s stojali za kolesa, o-polnilnica, klopi, pismik ...). Gradbeno dovoljenje je že pridobljeno. Na občini pričakujejo, da bodo s tem zmanjšali promet v ožjem središču mesta, saj bodo zaposleni v mestu lahko parkirali na novem parkirišču in se od tam z avtobusom ali s kolesom odpravili v službo. Parkirišče bo namenjeno tudi stanovalcem najbolj goste poseljenih območij Zlatnega polja.

"Urejam tudi dodatne površine za pešce. Letos smo naredili nov pločnik v Britofu, tudi v Goricah skupaj z novim mostom, na novo smo uredili Ručigajevovo cesto, ki je postala enosmerna s posebnim kolesarskim pasom in površinami za pešce. Pot v Majdičevem logu v Kranju smo odprli že lansko leto, v načrtih pa imamo še pločnik s Korkrice do Bobovka po cesti za Itele in dodatnega še v Majdičevem logu. Poleg kolesarjenja in hoje spodbujamo tudi uporabo avtobusov, tako je predviden nakup štirih elektrificiranih avtobusov, v ta namen pa smo zaprosili za evropska sredstva za financiranje elektrificiranih polnilnic za avtobuse," je še povedal župan.

E-mobilnost unikum v Sloveniji

V MOK pa poteka tudi projekt E-mobilnosti, ki je unikum v slovenskem prostoru. Občina ga s koncesionarjem, podjetjem Vizije mobilnosti, izvaja v treh sferah. Prvi zajema posodabljanje voznega parka občine in nekaterih javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je, z e-vozili ter postavitev polnilnic zanje, v drugega je vključena postavitev javnih polnilnic, v tretji steber pa postavitev treh sončnih elektrarn.

"V letu 2019 je 130 vozil MOK in njenih zavodov prevzelo 1,67 milijona kilometrov. Cilj projekta je, da se v letu 2023 ti kilometri prevozijo z e-vozili. S tem se bo znižala raba primarne energije," je razložila direktorica Vizij mobilnosti Blaženka Pospil Perpar. Doslej so z e-vozili že nadomestili dvajset klasičnih vozil, do konca leta jih bodo uporabniki dobili še 21. Vsako od teh ima svojo interno, domično polnilnico," pojasnjuje Pospil Perparjeva. "Drugi cilj je, da se ti kilometri prevozijo z manjšim številom avtomobilov, saj se s tem optimizirajo stroški voznega parka. Hkrati je treba zagotoviti, da se energija za pogon e-vozil proizvede v obnovljivih virih, torej v sončnih elektrarnah, v lokalnem okolju, na srečnih objektih MOK," je dodala. Prva sončna elektrarna, 30-kilovatsna, v okviru projekta že proizvaja energijo na srečni Osnove šole Janeza Puharja, drugi delovista 100-kilovatsni in ju že gradijo v Zarici, delovali pa bosta predvidoma že konec meseca.

Prihranek energije, kot jo porabi mestna knjižnica

Z izvedbo projekta bo prihranek za potrebe službenih voženj vsaj 452 MWh električne energije na leto, kar je nekaj več, kot znaša celotna poraba električne energije v Mestni knjižnici Kranj, prihranek CO₂ bo 150 ton na leto, in je toliko, kot ga absorbira približno 7700 dreves oziroma 17,4 hektarja gozda. K delni menjavi voznega parka z e-vozili je pristopila tudi Komunala Kranj. Na ta način so zmanjšali ogledni odtis na področju odčitavanja vodometrov (prevozijo 45 kilometrov na leto) oziroma obremenitev okolja za 1,4 tone CO₂ na leto.

E-mobilnost po kranjsko

Kako so se v mestni občini Kranj lotili ambicioznega projekta, zaradi katerega si obetajo, da bodo postali e-mobilnostna prestolnica Slovenije – in zakaj? Odgovarja župan Matjaž Rakovec.

Pisec: Jak Večar
Foto: Miran Juršič

Uspešni projekti se ne zgodijo čez noč. Kako sta v mestni občini Kranj postavili temelje e-mobilnosti?
Lahko bi rekli, da se Kranj vrača na pota stare slavo: nekdo je bil silicijeva dolina nekdajne skupne države, danes pa postaja center digitalizacije in sodobnih tehnologij. To obkrožuje projekt Pametna Mesta. Če naredimo za prvo vsejlo v Sloveniji z digitaliziranimi kjučnimi procesi, povezanimi z gospodinjstvi, kot so voda, elektrika, plin, odpadki, črpalje... Drugo pomembno področje pa je mobilnost v najširšem smislu. Tu vsajeno možnost za uporabo prometnih sistemov od avtomobila in parkirišč do prehodov za pešce v središču mesta, s čimer prečesom zmanjšujemo ogiljni odsto in izboljšujemo druge okoljske parametre. V ta sklop sodi tudi projekt e-mobilnosti, s katero ogremo ledno. Z e-mobilnostjo se ukvarjamo že zadnjih nekaj let, letos pa smo jo začeli tudi konkretno udeleževati. Pri tem nas dodatno spodbuja dejstvo, da promet največ pripravov k izpostavit ogiljivosti dioksida in hrupu, prav tako so v mestnem svetilnici občastno preseljene mreže koncentracije prašnih delcev v zraku.

Kako sledi v prihodnost tega vira načrt?
Projekt, ki se bo predhodno končal leta 2021, temelji na treh stebrih. Prvi vsebuje zamenjavo 150 vozil občinske uprave in javnih zavodov elektrizirani ter postavitve polnilnic, namestitveh tem vozilom. V okviru drugega stebra bo koncesionar na petih lokacijah postavil 15 javnih polnilnic, od tega 10 v mestnih mestih. Tretji stebel pa zajema namestitveh teh sodnih elektrizirani na strehe javnih zgradb. S proizvedeno energijo se bodo polnilni elektrizirani vozila, predvsem pa se bodo shranjevali v lokalnih baterijskih zalogovnikih in bodo podvirali na voljo v obdobju, ko proizvajajo elektrizirani energije ni ostroma je ta manjša. V tekmi za nosilca najboljše e-mobilnostne mestne občine v Sloveniji nam je le malenkost manjkalo do prvega mesta, a nam je navdušilo mnenje strokovnjakov organizatorja izbora, družbe E-mobility, da bi lahko Kranj, če nam bo vsaj delno uspelo usrešiti načrte, v prihodnje postal e-mobilnostna metropola Slovenije.

Katero korako pa ste že vpejali v prakso?
Prvo fazo smo izvedli tik pred vstopom v leto 2021 in je vključevala zamenjavo 12 vozil na fosilna goriva z elektriziranimi. Vzpostavili smo tudi dodatno javno polnilnico na enem od mestnih parkirišč, tako da so v občini trenutno poleg 18 javnih polnilnic 11 javne polnilnice z 20 polnilnimi mesti. Že nekaj časa so v mestnem parkirišču prometu tudi trije hitri dvu-avtobusi, poleg tega subvencionirano prevoz z mestnimi avtobusi, vozilji z elektriziranimi vozilomom po mestnem jedru pa je brezplačna. Ker si prizadevamo za razširitev javnega potniškega prometa, želimo še letos širši avtobusni zamenjati z elektriziranimi. Ob tem pripravljamo še ločen projekt postavitve elektriziranih polnilnic in bodo omogočale tudi hitro polnjenje osebnih vozil. Potrebe na tem področju bodo namreč v naslednjih letih še naraščale.

Poleg tega imamo v Kranju 37 elektriziranih kolesi tudi največ elektrizirani sistem izposoje koles v Sloveniji in trenutno kolesarske postaje za tiposajo e- in navadnih koles na 28 lokacijah. Vzpostavili smo tudi 22 parkirnih mest za car

Poslovni Center | Upravljaj

Komunali Kranj, eno domu upokojencev, preostala pa občastni upravi. Ta uporabljajo tudi naši mestjaki, ki uporabljajo naloge tudi v sosednjih občastnih, gre pa za Volkswagenove modele ID.3, e-Golf in e-upl ter SKODA CITIQO IV. Do konca leta 2021 načrtujemo še menjavo mnogih in večjih dostavnih vozil ter vozil za prevoz potnikov.

Kaj prinaša javno-zasebno partnerstvo za izvedbo elektrizirane mobilnosti v mestni občini Kranj?
Projekt je podprtjem vizije mobilnosti je inovativen predvsem v tem, da bo koncesionar poskrbel za nabavo, vzdrževanje in optimizacijo elektriziranih vozil in domaćinskih polnilnic ter za postavitve in uporabo javnih polnilnic, sončnih elektriziranih in baterijskih zalogovnikov, ob tem pa garanci za kakovost opravljenih storitev ter doseganje dogovorjenih stroškovnih in okoljskih učinkov. Z optimizacijo želimo zmanjševati število vozil, poleg tega pa vzpostaviti možnost vzdrževanja vozil.

Vendar pa bodo vsa vozila in infrastruktura v lasti občine, tako da bo to dolgoročno, koliko bo stalo polnjenje, ter tako občastnom in obkvalitovnem zagotovitve, da bodo vsa elektrizirana vozila polnilni po ustreznih odzema netnih cen. Polnjenje bo poleg običajnih plačilnih sredstev možno plačevati tudi s mestno kartico občastne aplikacije, ki bo omogočala tudi plačevanje drugih mestnih storitev – vstopov za priveditve, parkirišč, javnega prevoza... Celoten sistem bo digitaliziran in povezan prek pametne platforme, ki jo uvajamo, torej bo dosežene učinke mogoče spremljati v realnem času.

Z elektrizirano mobilnostjo bo Kranj postal še bolj energetske nevtralen, saj bomo dosežili številne pozitivne cilje: zmanjšali bomo onesnaženost zraka in s tem okolja ter hrupu, tako pa zagotovili tudi boljše zdravje občastnik in obkvalitovnem. Pomembni bomo naložili energije iz obnovljivih virov ter razvili javno infrastrukturo za elektrizirano mobilnost in proizvodnjo elektrizirane energije iz obnovljivih virov. S tem bomo usrešili tudi zavzete lokalnega energetskega koncepta in zaščitve Evropske unije.

Kakšne trajnostne rešitve še načrtujete?
Projekt e-mobilnosti je še ena od poteci, ki dokazujejo, da v Kranju kakovostno prekaljamo na zeleno. Posledično namreč gradimo nove kolesarske poti in povezave, zasajamo drevesce, vzpostavljamo nove zelene površine, načrtujemo največji park v mestu in sredstev karnona Kolar. Med pomembnejšimi zelenimi projekti so tudi izdelavne steeh, v zadnjih dvajsetih letih smo se načrtno lotili energetske sanacij javnih stavb, javne razsvetlitve, vodnih izgub... Cilj sanacije stavb je povečati njihovo energetske učinkovitosti in neodvisnosti ter v čim večji meri ustvariti rabo energije iz obnovljivih virov. Vse več objektov se tako ogreva s toplotno črpalko in ima nameščeno sončno elektrizirano, težimo pa tudi k ponovni uporabi že uporabljenih materialov, kar je to mogoče. Poleg tega je naša občina pristopila tudi k zeleni politiki slovenskega turizma. Vizija Kranja kot destinacije je, da ostane čisto, zdravo in varno mesto.

V mestni občini Kranj bo z zamenjavo vozil z elektriziranimi že v prvem letu prevezanih dobili 4,5 tisoč kilogramov brez motoriziranih hrupov, prihranili pa bodo 34 tona ravnih ur energije. To približno ustreza celoletni porabi manjše osnovne šole. Ko bo projekt izveden v celoti, pa bo prihranjen najmanj 22 megavatiur na leto. Kar je nekoliko več, kot je letna poraba elektrizirane energije v objektu Mestne knjižnice Kranj. S tem bo prihranjenih tudi 150 ton ogiljivosti dioksida, kar je toliko, kolikor ga absorbira približno 7700 dreves oziroma 7,4 hektarja gozda.

sharing in souporabo elektriziranih vozil. Še letos bomo uvedli tudi novo storitev, brezplačne prevoze za starejše in invalide.

Do konca leta predhodno menjavo še 30 vozil, procentne pa v letu 2022. Menjavo v drugi in tretji fazi bomo prilagajali glede na stanje porabe na trišču elektriziranih vozil. Vzpostavilo z menjavo vozil bomo zgradili domaćinske elektrizirane polnilne postaje in javne polnilne postaje. Te namenovamo v prihodnjih dveh letih razširiti za najmanj 20 polnilnih mest odzoma več, ko bodo potrebe večje.

Elektrifikacije se torej tudi mestna uprava. Koliko e-vozil je danes že v uporabi pri vas?
Gre za vozila, ki smo jih zamenjali v prvi fazi projekta, torej konec lanskega leta. Od dvajsetih vozil smo tri namestili

«Za začetek e-mobilnosti v Kranju sierr Heljeno leto 2017, ko je bil kupljen elektrizirani minibus, ki vozi po mestnem jedru, v letu 2020 pa smo za izvedbo projekta Elektrizirana mobilnost v Mestni občini Kranj objavili javni razpis. Skupaj smo več kot pol leta iskali najprimernejše rešitve in jo tudi našli.» je zadovoljen župan Rakovec.
Na razpisu izbrani koncesionar je podjetje Vizije mobilnosti, ekologija in energetika, d. o. o. «Na področju e-mobilnosti sta želela uporabiti inovativne poslovne modele, ki delujejo v praksi. Priložnost za sodelovanje z mestno občino Kranj najin je vodila k ustanovitvi projektnega podjetja.» pravi njegova ustanoviteljica Damjan Mulej in Luka Volk. «Sodelovanje s Porsche Slovenija pri tem razpisu je bilo za nas naravna izbira, saj so nam v tem podjetju zagotovili podporo z vsemi svojimi vrhunskimi izdelki in storitvami. Iskrajši pa razmišljajo zelo podobno kot mi, torej o vedno novih rešitvah in poslovnih modelih.» pove direktorica Vizij mobilnosti Blaženka Pospis Perpar. Dušan Lukšič iz Porsche Slovenija pa dodaja: «Na koncu so v Kranju sprejeli novo rešitev, s katero bodo ne le zamenjali

fote občastnih vozil z elektriziranimi, temerč bodo dobili tudi mrežo javnih polnilnic, energijo za vse skupaj pa bo zagotavljalo predvsem sonce. Pametni sistem vodenja tako fote vozil kot polnilnic in elektrara bo popolnoma integriran in povezan tudi s prihajajočo mestno kartico ter pametnimi sistemi upravljanja prometa in energije. In ne nazadnje: na ta način bodo stroške mobilnosti učinkovito zmanjšali, ne da bi se morali odpovedovati uporabnosti sistema.»

Porsche Slovenija je namreč svoje storitve na področju mobilnosti razširila in na slovenskem trgu razvil blagovno znamko MOON, v okviru te znamke združujemo ponujanje mobilnosti kot storitve, polnilno infrastrukturo in rešitve, zagotavljanje in shranjevanje energije ter digitalne rešitve, nameštene tudi javnemu prometu. Te tako namreč lahko enostaj, ki jih povzroča promet, zmanjšamo ne le s čistijo tehnologijo elektriziranih avtomobilov, temerč tudi z zmanjšanjem prometa. Naše rešitve uporabljajo ne stotine uporabnikov, od posameznikov in manjših podjetij do javnih podjetij in občin, ki so nas izbrale za partnerja pri prehodu v nove oblike mobilnosti,» poudarja Lukšič.

Milan Klemenc
Svetnik mestne občine Ptuj